

De Rouwkubus©: Onderzoek naar een methode voor rouwbegeleiding aan mensen met een verstandelijke beperking.

Gepubliceerd: 26-07-2017 Laatste bijgewerkt: 13-04-2024

De Rouwkubus© is een nieuwe rouwbegeleidingsmethode voor mensen met een verstandelijke beperking. De methode is gebaseerd op recent onderzoek en op rouwtheorie. Doel van het onderzoek is om er achter te komen op welke wijze kan de Rouwkubus©...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestopt
Type aandoening	Overige aandoening
Onderzoekstype	Interventie onderzoek

Samenvatting

ID

NL-OMON45938

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

De Rouwkubus©

Aandoening

- Overige aandoening

Synoniemen aandoening

rouw en verlies

Aandoening

rouwverwerking

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Amerpoort

Overige ondersteuning: Stichting Nieuwenoord-Fonds en Zorgondersteuningsfonds

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: Rouw, Rouwbegeleiding, Verlies, Verstandelijke beperking

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

De verandering in de informatiebehoefte, de competentiebeleving en het handelen van de begeleiders door het toepassen van de Rouwkubus© in de praktijk en het oordeel van de begeleiders over de Rouwkubus©.

Secundaire uitkomstmaten

-

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Onder begeleiders van mensen met een verstandelijke beperking bestaat handelingsverlegenheid op het gebied van rouwbegeleiding. Rouw bij mensen met een verstandelijke beperking uit zich vaker in gedrag dan in woorden. Zij leven in afhankelijkheid van hun begeleiders die hun gedrag moeten 'lezen' en hier adequaat op moeten reageren. Het risico bestaat dat gedrag niet door de begeleider wordt herkend als rouw maar dat het wordt toegeschreven aan de verstandelijke beperking zelf. Over het algemeen wordt aangenomen dat gecompliceerde of vastgelopen rouw vaker voorkomt bij mensen met een verstandelijke beperking dan bij de algemene bevolking. Uit onderzoek blijkt ook dat het bieden van rouwbegeleiding aan mensen met een verstandelijke beperking positieve effecten heeft. De rouwenden worden bijvoorbeeld assertiever, krijgen meer zelfvertrouwen, worden minder depressief en minder agressief. Als begeleiders handelingsverlegen zijn op het gebied van rouwbegeleiding vormt dit een risico voor het welbevinden van hun cliënten. Begeleiders hebben duidelijke handvatten nodig om met mensen met een verstandelijke beperking te communiceren in rouw- en verliessituaties. Er is

nog geen wetenschappelijk onderbouwde methode voor begeleiders beschikbaar.

Doel van het onderzoek

De Rouwkubus© is een nieuwe rouwbegeleidingsmethode voor mensen met een verstandelijke beperking. De methode is gebaseerd op recent onderzoek en op rouwtheorie. Doel van het onderzoek is om er achter te komen op welke wijze kan de Rouwkubus© begeleiders handvatten kan geven in de rouwbegeleiding aan mensen met een verstandelijke beperking.

Onderzoeksopzet

Het gaat om een verkennend en beschrijvend onderzoek. Het is een pilot interventiestudie in de vorm van een drietal case studies waarin begeleiders worden gevolgd die de Rouwkubus© onder begeleiding van de onderzoeker gaan toepassen. Er zal gebruik worden gemaakt van halfgestructureerde interviews, documentatie en observaties.

Om voor de competentiebeleving ook een objectieve maat te gebruiken wordt een aantal vragenlijsten gebruikt. Om het handelen te onderzoeken worden er observaties gedaan. Om na te kunnen gaan of en wat het proces met de (rouwverwerking van) de cliënt doet wordt met de begeleider en/of cliënt een vragenlijst ingevuld. Er zijn meerdere meetmomenten afhankelijk van de casus, tenminste aan begin, halverwege en aan het einde van het onderzoek. Aan het einde van het onderzoek worden met de begeleider en cliënt een tevredenheidsformulieren ingevuld. Aan de hand van de onderzoeksresultaten wordt de methode verwerkt in een trainingsprogramma voor rouwbegeleiding aan mensen met een verstandelijke beperking.

Onderzoeksproduct en/of interventie

De Rouwkubus© is momenteel een basisconcept bestaande uit een reeks vragen bij de zes vlakken van een kubus. In elke case study zal de onderzoeker het concept uitleggen en aan de hand hiervan de vragen van de begeleider beantwoorden. De onderzoeker en de begeleider maken bij aanvang van het onderzoek samen een plan op welke wijze de Rouwkubus© gebruikt gaat worden. Vervolgens wordt de begeleider gedurende drie maanden begeleid en gevolgd. Aan de hand van de uitkomsten kan het concept weer aangepast of aangevuld worden. De methode is dus dynamisch en kan in de casussen op verschillende manieren worden gebruikt.

Inschatting van belasting en risico

Het onderzoek kan qua tijd en energie belastend zijn voor de begeleider. Ook kan het zijn dat het onderwerp rouw confronterend is voor de begeleider. De onderzoeker zorgt voor de benodigde randvoorwaarden. De verwachting is dat de begeleiders relevante kennis zullen opdoen waardoor zij zich meer competent

gaan voelen in het bieden van rouwbegeleiding. Voor de rouwende cliënt kan deelname aan het onderzoek een verergering van de rouwklachten betekenen. Dit kan echter horen bij een gezond rouwproces. De onderzoeker zorgt ook wat dit betreft voor de benodigde randvoorwaarden. De verwachting is dat het werken met de Rouwkubus© voor de rouwende cliënten een verbetering betekent ten opzichte van de oude situatie.

Contactpersonen

Publiek

Amerpoort

Antonlaan 49
Zeist 3701 VD
NL

Wetenschappelijk

Amerpoort

Antonlaan 49
Zeist 3701 VD
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)
65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen

(Inclusiecriteria)

- De begeleider heeft een professional een vraag gesteld over de begeleiding van het rouwproces van een cliënt.
- De begeleider wenst meer ondersteuning bij de rouwbegeleiding.
- De begeleider werkt op een woongroep, intramuraal.
- De rouwende cliënt en/of zijn wettelijk vertegenwoordiger zijn bereid zijn om mee te werken aan het onderzoek.

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

- Begeleiders die ambulant of op dagbestedingsgroepen werken.
- Begeleiders die aan de klankbordgroep van het onderzoek deelnemen.

Onderzoeksopzet

Opzet

Type: Interventie onderzoek

Blinding: Open / niet geblindeerd

Controle: Geen controle groep

Doel: Behandeling / therapie

Deelname

Nederland

Status: Werving gestopt

(Verwachte) startdatum: 02-08-2017

Aantal proefpersonen: 3

Type: Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO

Datum: 26-07-2017

Soort: Eerste indiening

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL61636.091.17